

2005. április 14., csütörtök

73. sürgeti a Nyugat-Balkánt, hogy fogadja el és hajtsa végre az EU fegyverexporttal kapcsolatos magatartási kódexét;

74. felhívja a Bizottságot és az Újjáépítési Ügynökséget, hogy a bírósági eljárások kiegészítéseként tovább bátorítsák és támogassák a széles körű tényfeltáró és megbékélési folyamatot, melyben a civil társadalomnak, a politikai szereplőknek és a kulturális élet képviselőinek is részt kell venniük, és melynek alapot kell teremtenie a tartós béke és stabilitás számára a térségben; e megbékélési folyamatnak különösen a fiatalokat kell megcéloznia, és ki kell terjednie az iskolai tankönyvek, valamint a történelemoktatás tantervének felülvizsgálatára;

*
* * *

75. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácshoz, a Bizottsághoz, a tagállamok és a tagjelölt országok kormányaihoz és parlamentjeihez, a térség valamennyi kormányához és parlamentjéhez, a stabilitási egyezmény EU koordinátorához, az EU különleges képviselőihez a régióban, az ENSZ különleges képviselőjéhez Koszovóban (UNMIK), az OSCE-hez és az Európa Tanácshoz.

P6_TA(2005)0132

Közös kül- és biztonságpolitika (2003)

Az Európai Parlament állásfoglalása a KKBP főbb vonatkozásai és alapvető választási lehetőségei tárgyában a Tanács által az Európai Parlamentnek tett éves jelentésről, beleértve az Európai Közösség általános költségvetését érintő pénzügyi hatásokat – 2003 (8412/2004 — 2004/2172(INI))

Az Európai Parlament,

- tekintettel az európai alkotmány létrehozásáról szóló, 2004. október 29-én Rómában aláírt szerződésre,
- tekintettel az Európai Tanács által 2003. december 12-én elfogadott európai biztonsági stratégiára,
- tekintettel a Tanácsnak az Európai Parlamentnek címzett, a „KKBP főbb jellemzői és alapvető választási lehetőségei, ideértve az Európai Közösség általános költségvetésének pénzügyi hatásait” című 2003-as éves jelentésére (8412/04),
- tekintettel az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság közötti 1999. május 6-i, a költségvetési feyelemről és a költségvetési eljárás javításáról szóló intézményközi megállapodás⁽¹⁾ (40) bekezdésére,
- tekintettel az EU-Szerződés 21. cikkére,
- tekintettel az európai alkotmány létrehozásáról szóló szerződésről elfogadott, 2005. január 12-i állásfoglalására⁽²⁾,
- tekintettel a közös kül- és biztonságpolitika bevezetése terén elért haladásról szóló, 2003. október 23-i állásfoglalására⁽³⁾,
- tekintettel az Európai Unió és az Egyesült Nemzetek Szervezete közötti kapcsolatokról szóló, 2004. január 29-i állásfoglalására⁽⁴⁾,
- tekintettel a „Tágabb Európa – szomszédság: új keret a keleti és déli szomszédainkkal folytatott kapcsolatokra” című, 2003. november 20-i állásfoglalására⁽⁵⁾,
- tekintettel az „Új európai biztonsági és védelmi felépítmény – prioritások és hiányosságok” című, 2003. április 10-i állásfoglalására⁽⁶⁾,

⁽¹⁾ HL C 172., 1999. 6.18., 1. o.

⁽²⁾ P6_TA(2005)0004.

⁽³⁾ HL C 82. E, 2004.4.1., 599. o.

⁽⁴⁾ HL C 96. E, 2004.4.21., 79. o.

⁽⁵⁾ HL C 87. E, 2004.4.7., 506. o.

⁽⁶⁾ HL C 64. E, 2004.3.12., 599. o.

2005. április 14., csütörtök

- tekintettel az Európai Unió és Oroszország kapcsolatairól a Tanács számára tett, 2004. február 26-i ajánlására ⁽¹⁾,
 - tekintettel a transzatlanti partnerség 2004. június 25-26-i dublini EU-USA csúcstalálkozó előtti helyzetéről szóló, 2004. április 22-i állásfoglalására ⁽²⁾, valamint a transzatlanti kapcsolatokról szóló, 2005. január 13-i állásfoglalására ⁽³⁾,
 - tekintettel a közel-keleti békéről és méltóságról szóló, 2003. október 23-i állásfoglalására ⁽⁴⁾,
 - tekintettel az iraki helyzetről a Tanács számára tett, 2003. szeptember 24-i ajánlására ⁽⁵⁾,
 - tekintettel az „Afganisztán: kihívások és kilátások a jövőre vonatkozóan” című, 2004. február 12-i állásfoglalására ⁽⁶⁾,
 - tekintettel a globális partnerségről és az Európai Unió és Latin Amerika közötti kapcsolatokra vonatkozó közös stratégiáról szóló, 2001. november 15-i állásfoglalására ⁽⁷⁾,
 - tekintettel az Indiai-óceánnál nemrégiben bekövetkezett özönvíz-katasztrófáról szóló, 2005. január 13-i állásfoglalására ⁽⁸⁾,
 - tekintettel az Európai Tanács 2004. december 16-17-i brüsszeli ülésének elnökségi következtetéseire, különös tekintettel a terrorizmusról és a külügyekről szóló határozatokra,
 - tekintettel eljárási szabályzata 112. cikkének (1) bekezdésére,
 - tekintettel a Külügyi Bizottság jelentésére és a Költségvetési Bizottság véleményére (A6-0062/2005),
- A. mivel az Európai Parlament úgy véli, hogy nem konzultáltak vele az EU-Szerződés 21. cikkében előírtaknak megfelelő módon, hanem a Tanács jelenlegi gyakorlata szerint egyszerűen átadta az előző évre vonatkozó intézkedéseket leíró listáját, ahelyett, hogy konzultált volna a Parlamenttel a következő év főbb vonatkozásaival és alapvető választási lehetőségeivel kapcsolatban,
- B. mivel a jelenlegi gyakorlatot ezért meg kell szüntetni és helyette egy újat kell bevezetni, mely tényleges konzultációt biztosít a Parlamenttel a fentebb említett módon, ami a Parlament jelentősebb mértékű bevonásához vezethet,
- C. mivel az európai alkotmány létrehozásáról szóló, 2004. október 29-én Rómában aláírt szerződés szellemiségének és lényegének – még ha a ratifikációja függőben is van – már jelentős hatást kellene gyakorolnia az Unió 2005-re és az azt követő évekre szóló közös kül- és biztonságpolitikájának végrehajtására,
- D. mivel a Parlament ismételten kifejtette a bizonyos régiókkal és országokkal folytatott kapcsolatok szervezésének és kiegyensúlyozottabbá tételének módjával kapcsolatos nézeteit annak érdekében, hogy az Unió külpolitikai intézkedéseinek globális jellege erősödjön,
- E. mivel a közös kül- és biztonságpolitika és az európai biztonsági és védelmi politika jelenlegi finanszírozása egyáltalán nem elégséges sem mennyiségi, sem minőségi szempontból, sem pedig a demokratikus elszámoltathatóságot tekintve,
1. bár elégedett azzal, ahogy a főképviselő/a Tanács főtitkára valóban folyamatosan ellátta minden információval a Parlamentet a KKBP főbb kérdéseivel kapcsolatos előrehaladásról, hangsúlyozottan elutasítja a Tanács által eddig követett *a posteriori* megközelítést, melynek alapján egyszerűen benyújtott egy leíró listát az előző évben elvégzett KKBP tevékenységekről, és ezt a gyakorlatot az Európai Unióról szóló szerződés 21. cikke, valamint az 1999. május 6-i intézményközi megállapodás súlyos megsértésének tekinti, ami az Európai Parlamenttel való előzetes konzultálást illeti;

⁽¹⁾ HL C 98. E, 2004.4.23., 182. o.

⁽²⁾ HL C 104. E, 2004.4.30., 1043. o.

⁽³⁾ P6_TA(2005)0007.

⁽⁴⁾ HL C 82. E, 2004.4.1., 610. o.

⁽⁵⁾ HL C 77. E, 2004.3.26., 226. o.

⁽⁶⁾ HL C 97. E, 2004.4.22., 647. o.

⁽⁷⁾ HL C 140. E, 2002.6.13., 569. o.

⁽⁸⁾ P6_TA(2005)0006.

2005. április 14., csütörtök

2. ezért arra kéri a Tanácsot, hogy szüntesse meg ezt a gyakorlatot és vezessen be helyette egy *a priori* megközelítést, melynek alapján az Európai Parlamenttel minden év elején konzultációt folytatnak a Tanács által az adott évre tervezett főbb vonatkozásokról és alapvető választási lehetőségekről mind az általános, mind a horizontális kérdések tekintetében, valamint a különböző földrajzi területekre vonatkozóan tervezett prioritásokról; továbbá kéri a Tanácsot, hogy később tegyen jelentést arról, hogy az Európai Parlament hozzájárulását figyelembe vették-e, és ha igen, milyen módon;
3. hozzájárulni szándékozik a KKBP kérdéseivel kapcsolatos demokratikus elszámoltathatóság javításához a főképviselővel/a Tanács főtitkárával és a külkapcsolatokért felelős biztossal negyedévenként tartott eszmecsere keretében, a nemzeti parlamentekkel folytatott rendszeres tárgyalások segítségével, beleértve az Európai Parlament KKBP-ről szóló éves jelentéséhez a nemzeti parlamentek által benyújtott módosítások megvitátását;
4. felkéri a Tanácsot és a főképviselőt/a Tanács főtitkárát, hogy az Európai Parlamenttel és a nemzeti parlamentekkel együtt aktívan vegyenek részt egy, az európai biztonsági stratégiával kapcsolatos éves vitán;
5. felkéri mind a Tanácsot, mind pedig a tagállamokat, hogy növeljék az európai biztonsági és védelmi politika (EBVP) parlamenti ellenőrzését, nemzeti szinten a nemzeti parlamentek szerepének növelése révén az EBVP műveletek engedélyezése terén, míg európai szinten azáltal, hogy az Európai Parlamentet nagyobb szereppel ruházzák fel a KKBP teljes költségvetésének ellenőrzése során;
6. sürgeti a Tanácsot, hogy biztosítsa politikai eszközeinek, például a szankciós politikának, a nagyobb szigorral és politikai elkötelezettséggel történő alkalmazását;

A KKBP főbb vonatkozásai és alapvető választási lehetőségei 2005-ben, az alkotmányos szerződés aláírását követő időszakban

7. kifejti azon nézetét, hogy az új szerződés előírásainak szellemét (és lényegét) a KKBP-re vonatkozóan azonnali hatállyal alkalmazni kell, ahogy az már megtörtént az Európai Védelmi Ügynökség létrehozása, a „hadtest” koncepció, a jelenlegi szomszédsági politikanál jóval többet jelentő, továbbfejlesztett uniós szomszédsági politika, valamint a terroristafenyegetések illetve támadások megelőzéséről szóló szolidaritási záradék alkalmazása esetében, melyek következményeit a polgári védelem jelenlegi és jövőbeli eszközeinek hatékony összehangolásával kell kezelni, és kölcsönös szolidaritási kötelezettséget kell vállalni a segítségnyújtásra és támogatásra az Európai Unió bármely tagállama ellen intézett fegyveres agresszió esetén;
8. következőképpen kéri, hogy a Tanáccsal együtt minden olyan jövőbeni javaslatról tájékoztassák, és nagyobb mértékben vonják be, melyet a Bizottság alelnöke/az EU külügyminisztere nyújtott be a 2005-ös közös kül- és biztonságpolitika előkészítésével kapcsolatosan;
9. kifejezi azt a kívánságát, hogy a jövőbeni Európai Külügyi Szolgálat kulcsszerepet játsszon a külügyi intézkedések területén, segítve az Unió külügyminiszterét/a Bizottság alelnökét; mindazonáltal emlékeztet a Parlament hatáskörei megőrzésének és az új szolgálat Parlament általi felelősségre vonhatóságának szükségességére, különösen ami a Bizottságnak az új szolgálatba integrált elemeit illeti (Külkapcsolati Főigazgatóság, EK-küldöttségek stb.); a kormányközi elemek terén további fejlesztések kilátásba helyezését kéri (különösen a tagállamok részéről), hogy a jövőbeni szolgálat egy integrált közösségi modellt követhessen a Bizottság részeként, miközben kormányközi kérdésekben a Tanácshoz teljes mértékben lojális maradjon;
10. kéri a Tanácsot, hogy tegyen meg minden erőfeszítést annak érdekében, hogy valódi tartalmat adjon az alkotmányos szerződésben foglalt védelmi szolidaritási záradéknak, mielőtt a szerződés hatályba lép és hiteles és hatékony közös kül- és biztonságpolitika valósul meg;
11. szükségesnek tartja, hogy a külkapcsolatokért felelős biztos és a KKBP főképviselője az alkotmányos szerződés aláírása után új normákat vezessen be az Európai Parlament teljes körű tájékoztatása, a vele folytatott konzultáció és az EP további bevonása révén a KKBP-vel és az EBVP-vel kapcsolatos minden kérdés terén; hangsúlyozza annak szükségességét, hogy különösen az Európai Védelmi Ügynökség által végzett minden tevékenységgel kapcsolatban biztosítani kell a demokratikus felelősségre vonhatóságot és átláthatóságot;

2005. április 14., csütörtök

12. üdvözli az Európai Védelmi Ügynökség létrehozását és a Bizottságnak a biztonsági kutatások terén tett előkészítő intézkedéseit; úgy véli, hogy a civil megfontolások mellett a középtávú pénzügyi tervben évente megfelelő összeget kell előirányozni a biztonsági kutatásokra;

13. kéri a Tanácsot, hogy rendszeresen konzultáljon is és vonja be a Parlamenttel az EBVP-vel kapcsolatos főbb vonatkozásokról és alapvető választási lehetőségekről is és tájékoztassa a Parlamentet ezek alakulásáról az európai alkotmány létrehozásáról szóló szerződés I-41. cikkének (8) bekezdése értelmében; erre a konzultációra az előbbieken, a KKBP esetében kért módon kerüljön sor;

Konkrét javaslatok a 2005-re vonatkozó általános és horizontális kérdésekre

14. üdvözli az Európai Tanács által 2003. december 12-én elfogadott európai uniós biztonsági stratégiát; teljes mértékben elfogadja annak polgári-katonai, holisztikus megközelítését, valamint a megelőző kötelezettségvállalás és a hatékony többoldalúság alapelveit, amelyeknek a KKBP-t és az EBVP-is jellemezniük kell, és utal a Külügyi Bizottság által a stratégiára vonatkozóan jelenleg elkészítés alatt álló jelentésre; hangsúlyozza a humanitárius katasztrófák esetére gyors válaszadási képességek kialakításának szükségességét;

15. hangsúlyozza ebben az összefüggésben, ahogy az a biztonsági stratégiában is megfogalmazódik, egy ennek megfelelő biztonsági kultúra kifejlesztésének szükségességét, és ennek következtében fenntartás nélkül támogatja azt a munkát, ami jelenleg folyik az EU kiképzési koncepciójának az EBVP körében történő alkalmazása érdekében; az Európai Biztonsági és Védelmi Kollégium létrehozása és fejlesztése révén a jövőben biztosítani kell, hogy jól képzett személyzet álljon az Európai Unió intézményei és a tagállamok rendelkezésére, mely képes hatékonyan fellépni az EBVP körében; ennek érdekében a Kollégiumot életképes módon kell megszervezni, és megfelelően kell támogatni;

16. teljes mértékben támogatja a jelenleg folyó közös erőfeszítéseket a tömegpusztító fegyverek terjedésének megakadályozását célzó EU-stratégia bevezetésére vonatkozóan, szem előtt tartva az Egyesült Nemzeteknek a nukleáris fegyverek elterjedésének megakadályozásáról szóló szerződésének (atomsorompó-szerződés) 2005. évi felülvizsgálatát, valamint az EU által ebben az összefüggésben és az ENSZ Biztonsági Tanácsa 1540(2004) sz. határozatának végrehajtása során betöltendő tevékeny szerepet; hivatkozik a kézi lőfegyverekről szóló korábbi álláspontjaira, valamint a gyalogsági aknákról szóló ottawai szerződés felülvizsgálatáról szóló, 2004. április 22-i állásfoglalására⁽¹⁾; megismétli, hogy támogatja az EU fegyver-exportálással kapcsolatos magatartási kódexének megerősítését és annak kötelezővé tétele érdekében támogatja, hogy az EU álljon ki egy nemzetközi fegyverkereskedelmi szerződés mellett;

17. kihangsúlyozza szilárd meggyőződését, miszerint a nukleáris leszerelés jelentősen hozzájárul majd a nemzetközi biztonsághoz és a stratégiai stabilitáshoz, továbbá csökkenti majd a nukleáris fegyverek terjedésének kockázatát; felszólítja a nukleáris fegyverekkel rendelkező tagállamokat, hogy hajtsák végre az atomsorompó-szerződés 6. cikkéből eredő kötelezettségeiket; sürgeti a tagállamokat, hogy az atomsorompó-szerződést felülvizsgáló következő konferencián nemzetközi szinten támogassák az új nukleáris veszélyekről szóló friss kezdeményezést, amit Kofi Annan ENSZ-főtitkár és Mohammed El Baradei, a Nemzetközi Atomenergia Ügynökség főigazgatója nyújtott be a nukleáris leszerelésről és az ENSZ leszerelési konferenciájának újjáélesztéséről;

18. osztja az Európai Tanács azon nézetét, mely szerint a terrorizmus elleni küzdelem továbbra is az Unió prioritásai közé fog tartozni és külkapcsolati politikájának kulcsfontosságú eleme lesz, ugyanakkor ismételten hangsúlyozza, hogy ezt nem szabad az emberi jogok és a polgári szabadságjogok rovására folytatni, javasolja továbbá, hogy az Unió terrorizmussal szembenes politikája következetesebb és határozottabb legyen harmadik országok vonatkozásában a következők által:

- a) a terrorizmusról folytatott politikai párbeszéd fokozása harmadik felekkel,
- b) a nemzetközi és regionális szervezetekkel való együttműködés erősítése (különösen az ENSZ Terrorizmussal szembenes Bizottságával és a NATO-val), valamint különösképpen az ENSZ-rendszer tekintélyének helyreállítása,
- c) a terrorizmus elleni küzdelemről szóló 2004-es EU–USA nyilatkozat végrehajtása,

⁽¹⁾ HL C 104. E, 2004.4.30., 1075. o.

2005. április 14., csütörtök

- d) a Bizottság célzott segítségnyújtási stratégiájának támogatása, amely az olyan programokban, mint a CARDS, a TACIS, a MEDA, stb. már elkezdődött és mostantól az ENSZ Biztonsági Tanácsa 1373(2001) sz. határozatában definiált prioritási területeket lefedő együttműködésen alapuló megközelítéssel jellemezhető,
- e) a civil/katonai gyorsreagálású mechanizmusok alkalmazásának megerősítése,
- f) az olyan országokkal kötött megállapodások részét képező terroristaelenes záradék szigorú alkalmazása, ahol bizonyíték van terroristafenyegetettségre vagy konkrét terroristatevékenységre, mint terroristák toborzása, kiképzése, finanszírozása, vagy az Unió számára potenciális veszélyt jelentő bármely egyéb ország esetében; ezért úgy ítéli meg, hogy figyelmet kell fordítani a Parlamentnek az Unió külkapcsolati politikájára vonatkozó intézményközi magatartási kódexre irányuló 2002-es javaslatára,
- g) szükség esetén adott EBVP műveletek teljes körű alkalmazása,
- h) valamennyi akció esetében a nemzetközi humanitárius és emberi jogi szabályok tiszteletben tartásának biztosítása,
- i) annak biztosítása, hogy az Európai Unió aktívan járuljon hozzá a hosszú ideje fennálló regionális problémák békés és méltányos megoldásához, figyelembe véve az ENSZ határozatait és nemzetközileg elismert szerepét és megfélemezve azokat az alapvető szociális problémákat, melyek táplálják az erőszakot és a terrorizmust (szegénység, társadalmi kirekesztés);

19. rendkívüli fontosságot tulajdonít a terrorizmus elleni küzdelemhez való saját hozzájárulásának, ezért sürgeti a Külügyi és az Állampolgári Jogi Bizottságait, hogy találjanak megfelelő eljárást a kérdésben a Tanácshoz és a Bizottsághoz benyújtandó ajánlások előkészítésére, és ennek tükrében felkéri a Tanácsot, hogy teljes mértékben tájékoztassa a Külügyi Bizottságot és az Állampolgári Jogi Bel- és Igazságügyi Bizottságot, és egyetessen velük az EU által a terrorista szervezetekről összeállított listát illetően; e tekintetben üdvözi a luxemburgi elnökség pozitív reakcióját;

20. alapvető fontosságúnak tartja, hogy természeti katasztrófák esetén igénybe lehessen venni a Tanács és a Bizottság által kifejlesztett polgári és katonai képességeket, ideértve a polgári-katonai tervezési egységet, és az olyan eszközöket, mint a GALILEO és a GMES;

A Parlament prioritásai a különböző földrajzi területeken 2005-ben

21. kéri a Tanácsot, hogy azonnal tegyen lépéseket az elmúlt tíz évben elfogadott KKBP intézkedések terén földrajzi értelemben fennálló kiegyensúlyozatlanságok helyrehozatala érdekében, hogy a különböző régiók között igazságosabb egyensúlyt lehessen elérni az Unió globális törekvéseinek megfelelően; különösen kéri a Tanácsot, hogy teremtsen földrajzi egyensúlyt a bővítés miatt eddig keleti irányban tett erőfeszítések és a Földközi-tenger déli része felé irányuló megújult erőfeszítések között; hangsúlyozza ugyanakkor, hogy el kell kerülni minden olyan távolságtartó gesztust, ami arra utalna, hogy az EU részéről csökkent volna az érdeklődés, legalább a Nyugat-Balkán, Ukrajna és Dél-Kaukázus fejlődése iránt;

22. ezért javasolja, hogy a Tanács tegye meg a szükséges lépéseket ahhoz, hogy az Unió élvezhesse a bizonyos földrajzi régiókkal ápolt kiemelt kapcsolatok előnyeit (két régió közötti, többoldalú vagy kétoldalú társulási megállapodások stb. révén), annak érdekében, hogy megerősítse multilaterális erejét az egyéb olyan felemelkedő országokkal és régiókkal folytatott kapcsolatok terén, melyekkel még nincsenek kiépítve ilyen kiváltságos kapcsolatai; hangsúlyozza továbbá, hogy nem szabad oly módon kiemelt prioritásként kezelni az EU szomszédos államait, hogy az a világ fejlődő országai és az Unió közötti alapvető fontosságú kapcsolatok és szolidaritás rovására történjék;

23. mindazonáltal rendkívüli fontosságot tulajdonít elsősorban az Európai Tanács 2004. december 16–17-i döntése értelmében létrejövő következő uniós bővítéseknek, és másodsorban az európai szomszédosági politika fejlesztésének, melyek az Unió legfontosabb prioritásai a 2005-ös politikai programjában, amely egy európai gazdasági térséget is magában foglal az európai országok számára; ragaszkodik annak alapvető fontosságához, hogy minden erőfeszítést meg kell tenni a közel-keleti konfliktus békés és méltóságos megoldása érdekében a „négyek útiterve” és az Európai Tanács 2004. júniusi határozata értelmében a mediterrán térséggel és a Közel-Kelettel kiépítendő stratégiai partnerség alkalmazása alapján; ennek érdekében üdvözi az Ariel Sharon és Abu Mazen közötti legutóbbi Sharm el-Sheik-i csúcstalálkozót; ugyanígy

2005. április 14., csütörtök

ragaszkodik ahhoz, hogy fokozott erőfeszítéseket kell tenni az egyéb meglévő vagy előrelátható konfliktusok és válságok, mint például a koszovói, csecsenföldi, darfuri, szomáliai, a Nagy-Tavak régiójabeli, iráni és észak-koreai (KNDK) helyzetek megoldására, és a szociális fejlődésre szerte a világban, összhangban az ENSZ millenniumi fejlesztési célkitűzéseivel;

24. szintén rendkívüli fontosságot tulajdonít a nyugat-balkáni európai stratégia folytatásának és továbbfejlesztésének, tekintettel a régió országainak az európai intézményekbe történő fokozatos integrálódására, különösképpen a Koszovó végleges státusával kapcsolatosan 2005. második felében meghozandó alapvető fontosságú döntések fényében;

25. kész a Tanáccsal és a Bizottsággal együtt dolgozni Szerbia és Montenegró (beleértve Koszovót is) hosszútávú stratégiai újjászervezésén, azzal a céllal, hogy a régió valamennyi népe számára lehetővé tegye az Európai Unión belüli közös békés jövőt;

26. szoros együttműködést vár a Tanáccsal és a Bizottsággal a jelenleg is tartó közel-keleti békefolyamat politikai és gazdasági támogatásában;

27. fontosnak tartja, hogy az EU és az USA közötti kapcsolatok építő jellegűek legyenek, a NATO pedig megerősödve ismét az egyenjogú politikai viták helyszíne legyen, amelyen belül ésszerű egyensúlyt kell teremteni a megelőzés, a válságkezelés és a katonai képességek eszközei között; létfontosságúnak tartja közös (EP–USA-kongresszus) álláspont kialakítását bizonyos globális kérdésekben, melyekhez közös érdekek fűződnek (a terrorizmus elleni küzdelem, regionális konfliktusok, tömegpusztító fegyverek terjedése, leszerelés, nemzetközi jog, hatékony multilateralizmus, energiaügyi együttműködés, klímaváltozás, stb.), és úgy véli, hogy 2005-ben, a madridi nyilatkozat tizedik évfordulóján, új lendületet kell adni a transzatlanti kapcsolatoknak – a transzatlanti piac kialakítása 2015-re, az új transzatlanti cselekvési program kiegészítése egy transzatlanti partnerségi megállapodással, melynek mihamarabb, de legkésőbb két éven belül hatályba kell lépnie;

28. hangsúlyozza az EU és az USA közötti szoros együttműködés szükségességét a globális gazdasági, politikai és biztonsági problémák kezelésében; új transzatlanti program megfogalmazását kéri a globális kérdésekben folytatott párbeszéd strukturálása végett;

29. sürgeti a Tanácsot, hogy vitassa meg az Európai Parlamenttel a harmadik országokkal kialakított „stratégiai partnerség” koncepcióját, melynek a közösen vallott és képviselt értékeken kell alapulnia; e tekintetben kéri az Orosz Föderációval és a Kínával fennálló stratégiai partnerség összefoglaló értékelését;

30. kéri a Tanácsot és Bizottságot, hogy tegyenek meg minden erőfeszítést az Oroszországgal folytatott szoros kapcsolatok biztosítására, amelyek közös érdekeinket és értékeinket tükrözik, és az emberi jogok, a jogállamiság és a demokrácia teljes körű tiszteletben tartásán alapulnak;

31. támogatja ezzel kapcsolatosan a Tanács javaslatát a közös EU/Oroszország válságkezelésről a transznisztriai és dél-kaukázusi konfliktusok kezelésében; kiemeli, hogy a csecsenföldi háború megnehezíti a valódi partnerség kialakítását, és ismételten kiáll a konfliktus politikai rendezése mellett, a csecsen társadalom valamennyi demokratikus alkotóelemének bevonásával;

32. sajnálatát fejezi ki, amiért a Kínával fenntartott kapcsolatok csak kereskedelmi és gazdasági téren fejlődtek, anélkül, hogy bármilyen előrelépés történt volna az emberi jogok és a demokrácia ügyében; erre való tekintettel felkéri a Tanácsot, hogy ne szüntesse meg a fegyverekre vonatkozó embargót és találjon módot a párbeszéd elmélyítésére, a feszültségek enyhítésére és a leszerelés előmozdítására a Tajvannal való kapcsolatokban, támogassa Taiwan, mit az egész Kínára érvényes demokrácia mintaképét;

33. kifejezi legmélyebb aggodalmát a Dél-Kínából a Tajvani-öböl túlsó partjára irányított rakéták nagy száma és a Kínai Népköztársaság ún. „elszakadás elleni törvénye” miatt, mely kifogásolható módon súlyosbítja a helyzetet a szoros két országa között; felszólítja a Kínai Népköztársaságot és Tajvant, hogy újítsák fel a politikai tárgyalásokat a kölcsönös megértés és elismerés jegyében, a stabilitás, a demokrácia, az emberi jogok és a törvényesség kelet-ázsiai előmozdítása érdekében;

2005. április 14., csütörtök

34. támogatja a Nagy-Britannia, Franciaország és Németország, valamint a Tanács és a Bizottság azirányú erőfeszítéseit, hogy Irán tevékeny és jó szándékú szereplővé váljon a térségben, teljes mértékben tartsa tiszteletben az emberi jogokat, és biztosítsa, hogy nem fejleszt nukleáris fegyvereket; ismételten rámutat arra, hogy ha bebizonyosodna, hogy a tömegpusztító fegyverek további fejlesztésére irányuló tevékenység zajlik Iránban, az a legkomolyabb következményekkel járna az EU és Irán közötti minden kapcsolatra nézve;
35. támogatja az Afganisztán ügyében tanúsított európai elkötelezettség további megerősítését, valamint megbízható és életképes közép-távú finanszírozást szorgalmaz e feladat számára; kiáll a nemzetközi közösség újjáépítése érdekében tett erőfeszítések növelése mellett; ennek kapcsán különös jelentőséget tulajdonít az oktatási rendszer fejlesztésének, a nők és gyermekek helyzete javításának, a leszerelésnek és a reintegrációs intézkedéseknek, valamint az ópiumtermesztést felváltó gazdasági alternatívák fejlesztésének és alkalmazásának;
36. felszólítja a Tanácsot, hogy a lehető leggyorsabban indítson eljárást egy Irakkal kapcsolatos KKBP közös álláspont elfogadására;
37. kifejezi ezzel összefüggésben legmélyebb aggodalmát a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság 2005. február 10-i nyilatkozatával kapcsolatban, melyben a nukleáris programjukkal kapcsolatos multilaterális tárgyalásokon történő részvételük határozatlan idejű felfüggesztését helyezték kilátásba;
38. utal a különböző földrajzi területekről elfogadott számos állásfoglalására és jelentésére, melyek értékes hozzájárulást jelentenek ezen földrajzi területekkel kapcsolatos uniós politika alakításának módszeréről folytatott vitához, tekintettel a fent említett igazságos egyensúly elérésére;
39. ismételten hangsúlyozza, hogy az Uniónak harmadik országokkal folytatott kapcsolatai során tevékeny szerepet kell játszania az emberi jogok védelmében és a millenniumi fejlesztési célkitűzések elérésének biztosításában, amelyek mind a KKBP, mind az EVBP fontos alkotórészei;
40. utal a legutóbbi ukrain választások alkalmával az EU összehangolt fellépésére, mint annak jó példájára, hogy miként kell reagálniuk és vezető szerepet vállalniuk a különböző európai intézményeknek a tagállamokkal együtt, ha a közös európai érdekek és értékek forognak kockán; vállalja, hogy támogatja az Ukrajnával kapcsolatos további lépéseket, mivel a legújabb fejlemények egyértelműen nagy kihívást jelentenek az Unió számára is;
41. felszólítja a Tanácsot, a Bizottságot és a tagállamokat, hogy gondolják át az Ukrajnával az európai szomszédsági politika keretében megvalósuló cselekvési terven kívül megvalósítható társulási formákat, világos európai perspektívát adva az ország számára, és válaszolva az ukrán nép döntő többsége által kifejezett törekvésekre, melyek végül az ország esetleges uniós csatlakozásához vezethetnek;

Az Európai Parlament véleménye az Unió szerepéről egyes multilaterális szervezetekben

42. az új alkotmányos szerződés hatályba lépéséig, mely egyértelműen jogi személyiséggel ruházza fel az Uniót, javasolja a szükséges lépések megtételét az Unió egésze képviselőinek növelése érdekében a különböző nemzetközi multilaterális szervezetekben, beleértve különösképpen az Egyesült Nemzetek Szervezetét, a Nemzetközi Büntetőbíróságot (ICC), az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezetet (EBESZ), az Európa Tanácsot és az összes többi lényeges fórumot; felszólítja a Tanácsot és a Bizottságot, hogy ahol lehetséges, vonja be az Európai Parlament tagjait e célok megvalósításába; hangsúlyozza különösen az EBESZ-szel és az Európa Tanáccsal, valamint az ENSZ-szel folytatott kapcsolatok erősítésének szükségességét; kéri, hogy a magas szintű parlamenti diplomáciával összhangban a Parlament kapjon olyan szerepet, amellyel hozzájárulhat a KKBP alakításához;
43. kifejti azon nézetét, hogy az Unió egészének, különösen az Egyesült Nemzetek Szervezete rendszerén belül kell fontos szerepet játszania, hogy az EUnak a jövőben tagsággal kell rendelkeznie az ENSZ Biztonsági Tanácsában, amely a leghitelesebb kifejezése egy igaz és hatékony közös külpolitikának, és hogy támogatnia kell az Egyesült Nemzetek reformját a fenyegetésekkel, kihívásokkal és változással foglalkozó magas szintű szakértői bizottság jelentésében foglalt ajánlásoknak megfelelően;
44. üdvözli az ENSZ Biztonsági Tanácsának történelmi határozatát, miszerint a Darfurban elkövetett bűncselekményeket az ICC ügyésze elé kell utalni egyes EU-tagállamok kezdeményezésére; azt az álláspontot képviseli, hogy ez döntő lépés abban az irányban, hogy a háborús és az emberiségellenes bűncselekmények

2005. április 14., csütörtök

áldozatai pártatlan igazságszolgáltatásban részesüljenek; sajnálattal tölti el azonban az az ICC joghatósága alól azon államokból származó állampolgároknak nyújtott mentesség, amelyek nem tagjai a Római Alkotmánynak.

Az Európai Parlament véleménye a KKBP 2005-ös finanszírozásáról

45. ismételt hangsúlyozza, hogy az európai biztonságot fenyegető, az európai biztonsági stratégiában megfogalmazott öt fő veszély (terrorizmus, tömegpusztító fegyverek elterjedése, regionális konfliktusok, kormányválságok, szervezett bűnözés), leküzdése hosszú távú külső kötelezettségvállalást fog megkívánni az összes lehetséges eszköz felhasználásával, beleértve a biztonsági kutatásba és a konfliktusok megelőzésére irányuló komoly befektetéseket, ami a jövőbeni 2007-2013-as időszakra szóló pénzügyi tervben egyértelműen előírandó, konkrét, hosszú távú költségvetési kötelezettségek meghatározását is magában foglalja;

46. ragaszkodik ahhoz, hogy a továbbiakban ne lehessen különbséget tenni a polgári vagy katonai költségek finanszírozása között, különösen az EBVP műveletek, azon belül is a kizárólag az Unió által folytatott és annak polgári/katonai sejtje által tervezett és levezetett tevékenységek esetében;

47. ezért ismételt hangsúlyozza, hogy a katonai műveletek közös költségét az EBVP keretén belül a közösségi költségvetésből kellene finanszírozni (ez a civil szférában már így történik a rendőrségi műveletek esetében) és nem kiegészítő költségvetésből vagy a tagállamok által felállított induló alapból, ahogy az jelenleg történik;

48. ebből a célból emlékeztet a tervezett „humanitárius hadtest” természeti katasztrófák esetében történő jövőbeli beavatkozásainak finanszírozása által kínált új lehetőségekre, amelyeknél lényeges a katonai és civil segítségnyújtási eszközök ötvözése, mint például nemrégiben a dél-ázsiai özvíz-katasztrófa esetében; ezek alapján felkéri a Tanácsot és a Bizottságot, hogy egy új javaslatot fogalmazzon meg, mely tekintetbe veszi az Európai Parlamentnek az Európai Civil Békehadtestre vonatkozó javaslatát, valamint az Európai Önkéntes Hadtestnek az Alkotmány III-321. cikke által előrt létrehozását;

49. kéri a Tanácsot, hogy a terrorizmus elleni küzdelemmel kapcsolatos minden jövőbeni EBVP művelet esetén és a fennálló olyan jellegű szabályokkal szemben, mint „a költségek ott fedezendők, ahol felmerülnek” vagy bármely más ad hoc megoldással szemben, mint az ún. „ALTHEA mechanizmus”, vegye fontolóra az ilyen műveletek közös költségének közösségi költségvetésből történő fedezését;

*

* *

50. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezen állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a tagállamok parlamentjeinek, az ENSZ főtitkárának, a NATO főtitkárának és az Európa Tanács főtitkárának.

P6_TA(2005)0133

Az európai biztonsági stratégia

Az Európai Parlament állásfoglalása az európai biztonsági stratégiáról (2004/2167(INI))

Az Európai Parlament,

- tekintettel a 2004. október 29-én Rómában aláírt, az európai alkotmány létrehozásáról szóló szerződésre,
- tekintettel a görög elnökség vonatkozó kezdeményezése, a Külügyminiszterek Tanácsának informális találkozója (Kastellorizon, 2003. május) és a thesszalóniki Európai Tanács következtetései (2003. június 19–20.) nyomán az Európai Tanács által 2003. december 12-én elfogadott európai biztonsági stratégiára,